

Dosarul nr. 2ra-1124/2023
2-21010975-01-2ra-07082023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Jud: Gh.Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: A.Pahopol, R.Pulbere, A.Malfi)

ÎN C H E I E R E

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de Evtodiev Alexandr, reprezentat de avocatul Asandei Dorin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Evtodiev Alexandr împotriva lui Haceatreaan David cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de Evtodiev Alexandr, reprezentat de avocatul Asandei Dorin și Haceatreaan David și s-a menținut hotărârea din 22 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 25 ianuarie 2021, Evtodiev Alexandr a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Haceatreaan David cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 22.02.2020, ora 12:20, Haceatreaan David, deplasându-se cu automobilul de model XXXXX, cu n/î XXXXX, în apropierea intersecției cu str. XXXXX a accidentat automobilul de model XXXXX cu n/î XXXXX, condus de Evtodiev Alexandr.

A menționat că, prin decizia agentului constatator din 18.09.2020, seria/nr. XXXXX, privind aplicarea sancțiunii în baza procesului-verbal cu privire la contravenției și a ordonanței procuraturii seria XXXXX din 22.08.2020, Haceatreaan David a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin.(2) din Codul contravențional și i-a fost aplicată sancțiunea principală sub formă de 24 unități convenționale și sancțiunea complementară de 6 puncte de penalizare.

Astfel, a relatat că, în urma accidentului rutier, soția sa, Evtodiev Victoria a avut nevoie de intervenția ambulanței, ultima fiind însărcinată.

A explicat că, în rezultatul accidentului rutier produs, i-a fost deteriorat automobilul, reparația a durat aproximativ 8 luni, perioadă în care reclamantul a fost nevoit să solicite serviciile de taxi.

Reclamanta a enunțat că, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, a expediat în adresa lui Haceatrea David cererea prealabilă, prin care a solicitat repararea prejudiciului moral în mărime de 15 000 de lei, însă ultimul nu a dat curs solicitărilor enunțate.

Reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 1998, 2013, 2036 și 2037 ale Codului civil.

Prin hotărârea din 22 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Haceatrea David în beneficiul lui Evtodiev Alexandr suma de 8 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În partea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție, ce depășește suma de 8 000 de lei, cererea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la Haceatrea David în beneficiul lui Evtodiev Alexandr, costul cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei și taxa de stat 100 de lei. (f.d. 40)

La 22 februarie 2022, Haceatrea David a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 februarie 2022. (f.d. 42)

La 03 martie 2022, Evtodiev Alexandr, reprezentat de avocatul Asandei Dorin a declarat apel nemotivat, solicitând casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 22 februarie 2022, în partea în care a fost respinsă cererea de chemare în judecată, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, de încasare a sumei de 15 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciu moral.(f.d. 45-47)

Prin decizia din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-au respins cererile de apel declarate de Evtodiev Alexandr, reprezentat de avocatul Asandei Dorin și Haceatrea David și s-a menținut hotărârea din 22 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform art. 45 alin. (1) Cod contravențional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenție îl poate apăra prin acțiune civilă depusă conform legislației procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial cauzate prin contravenție.

În accepțiunea art. 387 alin. (1) Cod contravențional, este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

La rândul său, art. 19 alin. (1) Cod civil, care prevede că, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

În temeiul art. 20 alin. (1) și (2) Cod civil, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârșită cu vinovăție sub forma intenției sau imprudenței.

În conformitate cu art.1998 alin.(1) Cod civil, care stabilește expres cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

În condițiile cu art.2036 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Așadar, sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama reclamantului și se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în considerare argumentele ambelor părți în proces și excluzându-se pretenții excesive și vădit exagerate

Instanța de apel a constatat că Evtodiev Alexandr este îndreptățit să obțină repararea prejudiciului moral cauzat prin comiterea de către Haceutean David a contravenției prevăzute la art. 242 alin.(2) din Codul contravențional, comisă la 22 februarie 2020, iar prima instanță justificat a reținut că, suma de 8 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral este justă și asigură reclamantului o compensație echitabilă, suficientă a prejudiciului moral suferit.

La 15 iunie 2023, Evtodiev Alexandr, reprezentat de avocatul Asandei Dorin a declarat recurs împotriva deciziei din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile legii, normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a apreciat arbitrar probele pertinente de către participanții la proces, iar concluziile instanței vizate sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 04 aprilie 2023.

Totodată, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc (f.d.105), la 10 iulie 2023, Curtea de Apel Chișinău a expediat părților, prin intermediul oficiului poștal și prin intermediul adresei electronice, copia deciziei integrale din 04 aprilie 2023, însă, date privind recepționarea acesteia lipsesc la dosar.

Astfel, recursul declarat de către Evtodiev Alexandr, reprezentat de avocatul Asandei Dorin, la 15 iunie 2023, împotriva deciziei din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 07 august 2023, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat în adresa intimatului prin intermediul poștei terestre, copia recursului declarat de Evtodiev Alexandr, reprezentat de avocatul Asandei Dorin, cu înștiințarea despre depunerea referinței, însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul respectiv. (f.d.102).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Evtodiev

Alexandr, reprezentat de avocatul Asandei Dorin, este inadmisibil, pentru motivele ce succed.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

În această consecvență, se deduce că recursul declarat de Evtodiev Alexandr, reprezentat de avocatul Asandei Dorin, împotriva deciziei din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinată admisibilitatea acestuia în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu

constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de Evtodiev Alexandr, reprezentat de avocatul Asandei Dorin, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Evtodiev Alexandr, reprezentat de avocatul Asandei Dorin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Evtodiev Alexandr, reprezentat de avocatul Asandei Dorin, împotriva deciziei din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi